

AKTUALNOŚCI	4
Sławomir Iwasiów <i>Emigranci z globalnej wioski</i>	4
Sławomir Osiński <i>Kolejny list do Niej</i>	5
Paweł Migdalski <i>Non omnis moriar</i>	5
WYWIAD	6
Sławomir Iwasiów <i>„Jak umrę, pochowajcie mnie za zakrętem rzeki, z ogórkiem małosolnym w ręce”</i> Rozmowa z Dariuszem Muszerem, prozaikiem, poetą, tłumaczem	6
REFLEKSJE	8
Paweł Migdalski <i>(Od)budujemy Pomorze</i>	8
Kamila Gieba <i>Geopoetyka poniemieckiego miasta</i>	14
Barbara Lisak, Agnieszka Kubiś <i>Transregionalne więzi</i>	19
Artur Stróżyński <i>Z językiem przez świat</i>	22
Barbara Żakowska <i>Nauka języków a wielokulturowość</i>	24
Monika Wojtkiewicz <i>Transfer innowacji</i>	26
Przemek Głowa <i>Spacerem przez pogranicze</i>	28
Ilona Żeber-Dzikowska <i>Nasza gmina</i>	30
Beata Małgorzata Wolska <i>Odnaleźć inny Szczecin</i>	32
Agnieszka Królikowska <i>Bez barier</i>	36
Paulina Olechowska <i>Media w edukacji</i>	38
Dorota Motyl <i>Pracownia Dedala</i>	41
Beata Standio <i>Pozwólcie dziecku...</i>	44
Jarosław Korpysa <i>Uczestnik Społeczeństwa Wiedzy</i>	46
WSZECHNICA POLONISTYCZNA	48
Joanna Bierejszyk <i>Regionalizm</i>	48
WARTO PRZECZYTAĆ	53
Magdalena Krause <i>Podmiot w negatywie</i>	53
CIERNIE I GŁOGI	54
FELIETON	55
Grażyna Dokurno <i>Kilka słów na literę „z”</i>	55
Sławomir Osiński <i>Nietożsamość</i>	56
W IPN-ie	58
Katarzyna Rembacka <i>Odrębna tożsamość</i>	58
ROZMAITOŚCI	59
Katarzyna Wójcik <i>Literacko-filmowa LEMoniada</i>	59
Justyna Karolewska <i>Na Maltę z Comeniusem</i>	60

Oczywiście, że posługiwanie się różnymi językami wpływa na spojrzenie na świat, uczy tolerancji w stosunku do innych, przy czym liczy się sama gotowość rozmawiania, a nie poziom znajomości języka. Jak to powiedziane zostało w saamskim joiku: „Stary Liströmie / nauczyłeś się dziesięciu języków / i także / z tymi dziesięcioma językami / nie możesz dojść do porozumienia” (tłum. D. M.).

(„Jak umrę, pochowajcie mnie za zakrętem rzeki, z ogórkiem małosolnym w ręce”, s. 6)

Po 1989 r., jak zakazany owoc, powstało wiele inicjatyw oddolnych, zainteresowanych dziejami regionu lub jego części bez białych plam, a najczęściej eksploatujących dotąd pomijaną historię niemiecką. Ten ruch małych ojczyzn charakteryzuje się innym niż dotychczas podejściem do pamięci historycznej oraz konfrontacją ze spetryfikowanymi przez dziesiątki lat mitami. Nastąpiła sakralizacja ojczyzny prywatnej – małej ojczyzny otwartej na multikulturowość i multietniczność. Zabytki Szczecina, Chojny, Kołobrzegu, Darłowa czy Nowogardu znów mogły stać się – zamiast w pejoratywnym znaczeniu poniemieckimi – pomorskimi, brandenburskimi lub pruskimi, a nie tylko polskimi czy piastowskimi.

((Od)budujemy Pomorze, s. 8)

W nauczaniu o dziedzictwie kulturowym regionów Ziem Odzyskanych pomocne mogą być teorie wypracowane w ramach geopoetyki, zajmującej się – w dużym uproszczeniu – opisem wzajemnych relacji między człowiekiem i przestrzenią. Oczywiście jest, że człowiek kształtuje przestrzeń, ale ta zależność może przebiegać jednocześnie w odwrotnym kierunku – przestrzeń wpływa na człowieka, określa jego tożsamość, kształtuje poczucie zakorzenienia lub – wręcz przeciwnie – wykorzenienia.

(Geopoetyka poniemieckiego miasta, s. 14)

Rosnąca mobilność pewnych grup zawodowych (biznesmeni, politycy, przedstawiciele organizacji międzynarodowych) stała się jednym z powodów utworzenia w 1968 roku sieci szkół oferujących spójny, nowoczesny i dostosowany do ówczesnych potrzeb system kształcenia – International Baccalaureate. Nauczyciele w kilkunastu szkołach w różnych częściach świata opracowali i wdrożyli jednolity program kształcenia, który umożliwiał w przypadku zmiany miejsca zamieszkania kontynuację nauki w tym samym systemie. Dziś logo International Baccalaureate wykorzystuje ponad 3600 w 143 krajach.

(Z językiem przez świat, s. 22)